

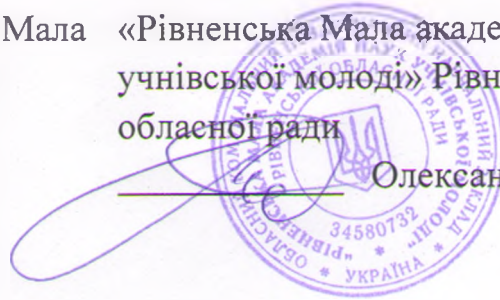
СХВАЛЕНО

Педагогічною радою обласного
комунального позашкільного
навчального закладу «Рівненська Мала
академія наук учнівської молоді»
Рівненської обласної ради
(протокол № 5 від 01.09.2021)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор обласного комунального
позашкільного навчального закладу
«Рівненська Мала академія наук
учнівської молоді» Рівненської
обласної ради

Олександр АНДРЕЄВ

ПРОГРАМА МОДЕРНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
обласного комунального позашкільного
навчального закладу
«Рівненська Мала академія наук учнівської молоді»
Рівненської обласної ради
до 2025 року

Вступ

Програма модернізації діяльності (далі – Програма) обласного комунального позашкільного навчального закладу «Рівненська Мала академія наук учнівської молоді» Рівненської обласної ради закладу (далі – РМАНУМ) є послідовним комплексним документом, який визначає пріоритети діяльності, мету, завдання, заходи, процедури щодо вдосконалення діяльності РМАНУМ та надання якісних освітніх послуг здобувачам освіти.

Інноваційні процеси модернізації позашкільної освіти викликають потребу в розробці прогностичних моделей інноваційного розвитку закладу позашкільної освіти. Одним із стратегічних пріоритетів розвитку закладу є моделювання інноваційного освітнього простору, спрямованого на реалізацію стратегічних цілей і завдань інноваційного розвитку системи освіти.

Сучасний етап розвитку позашкільної освіти потребує нових методик та технологій у освітньому процесі та методичній роботі.

Програма визначає стратегічні пріоритети розвитку закладу та шляхи її реалізації. Програму розроблено з урахуванням освітніх завдань, специфіки діяльності закладу: багатoproфільності, дворівневого підходу щодо організації освітнього процесу у гуртках, системності інформаційно-методичної та організаційно-масової роботи. Програма є комплексом інноваційних, науково-методичних, освітніх та управлінських цільових проєктів із визначенням шляхів їх реалізації та джерел фінансування з метою створення ефективної системи надання якісних освітніх послуг вихованцям закладу.

Організація пошукової та науково-дослідницької діяльності учнівської молоді за різними освітніми напрямками є однією з тих особливостей сучасного етапу розвитку закладу, що забезпечує систематизацію роботи з інтелектуально обдарованою учнівською молоддю області, її підготовку до активної творчої діяльності в галузі науки.

I. Нормативно-правове забезпечення Програми:

Закон України «Про освіту»;

Закон України «Про позашкільну освіту»;

Закон України «Про національну програму інформатизації»;

Закон України «Про інноваційну діяльність»;

Указ Президента України від 25.06.2013 № 5/13 «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року»;

Указ Президента України від 12.03.2021 № 94/2021 «Про національну молодіжну стратегію до 2030 року»

II. Мета Програми – удосконалення внутрішньої системи якості освіти РМАНУМ як центру розвитку позашкільної освіти в області дослідницько-експериментального напрямку.

III. Завдання Програми:

1. Виявлення, розвиток і підтримку обдарованої молоді;

2. Створення сприятливого середовища, інфраструктури та умов для розвитку особистості.

3. Забезпечення якості освітнього процесу.

4. Систематизація роботи закладу в процесі актуалізації змісту і напрямів позашкільної освіти в контексті сучасних реалій і викликів.

5. Оптимізація соціально-педагогічних умов для надання якісних освітніх послуг здобувачам освіти:

сприяння гармонійному розвитку вихованців, реалізації їх здібностей у креативно спрямованому позашкільному освітньому просторі;

впровадження в освітній процес сучасних підходів, методик і педагогічних технологій;

розширення спектру соціально-освітніх послуг, орієнтованих на професійне самовизначення вихованців, формування в них загальної культури;

удосконалення науково-методичного, інформаційно-технологічного, матеріально-технічного забезпечення діяльності закладу;

упровадження інклюзивної освіти (за потреби);

формування системи академічної доброчесності.

6. Оптимізація організаційно-координаційної та методичної роботи в закладі:

удосконалення системи організаційно-методичного моніторингу та внутрішнього аудиту діяльності закладу;

упровадження нових соціально-освітніх проєктів і програм, орієнтованих на забезпечення права кожної дитини на якісну позашкільну освіту, не залежно від їх місця проживання і соціального статусу;

оптимізація системи організаційно-масової, оздоровчо-виховної роботи;

формування концепції розвитку діяльності закладу.

5. Систематизація роботи щодо підвищення рівня професійно-творчої компетентності педагогів закладу.

6. Удосконалення системи управління закладом на основі технологій сучасного освітнього менеджменту, концептів державно-громадського управління закладом освіти.

7. Організація моніторингу для оперативного контролю й корегування роботи структурних підрозділів закладу.

8. Співпраця закладу із закладами вищої освіти, науковими установами, громадськими організаціями; налагодження партнерських зв'язків з іншими закладами та установами з метою реалізації науково-освітніх проєктів і програм.

9. Висвітлення науково-методичних досягнень учасників освітнього процесу у фахових виданнях, на сайті закладу, у соціальних мережах.

10. Зміцнення матеріально-технічної бази закладу.

IV. Терміни реалізації Програми:

Програма реалізується протягом 2021-2025 років.

V. Учасники та партнери Програми:

Педагогічний, батьківський та учнівський колективи закладу, громадські організації, заклади вищої освіти, територіальні громади, інші установи і організації.

VI. Умови реалізації Програми:

Умовами реалізації Програми є запровадження нових педагогічних та управлінських технологій:

впровадження сучасних моделей управління;

забезпечення соціальних запитів на освітні послуги закладу, наближення їх до реальних потреб дітей, батьків та орієнтування на загальнолюдські та національні цінності;

оновлення діяльності науково-методичної служби;

проведення моніторингу якості освіти закладу;

забезпечення відкритості та доступності освітніх послуг;

модернізація матеріально-технічних ресурсів закладу.

VII. Принципи реалізації Програми:

гуманістичний характер освітньої діяльності, що забезпечить свободу вибору відповідного напрямку навчання, побудову довірливих взаємин між педагогом і вихованцем, позитивних відносин між учасниками освітнього процесу;

наступність та систематичність освітнього процесу передбачає дворівневу систему навчання (основний та вищий рівні), удосконалення змісту, форм і засобів роботи з врахуванням особливостей та запитів вихованців;

доступність навчання – право кожної дитини отримати якісну позашкільну освіту, не залежно від їх місця проживання і соціального статусу;

культуровідповідність – виховання особистості з почуттям національної самосвідомості і самоповаги, активної у виборі власної життєвої позиції;

відкритість – можливості для впровадження в освітню діяльність закладу сучасних педагогічних новацій;

колективність – спільна діяльність педагогічного колективу закладу, яка формує у вихованців позитивне ставлення до людей та праці, надає можливість для спілкування та розуміння правил та норм поведінки, як результат – спільне створення наукового продукту;

природовідповідність і врахування вікових, психологічних та індивідуальних особливостей здобувачів освіти, стимулювання її пізнавальної активності, розкриття творчого потенціалу, виявлення інтересів до різних видів діяльності.

VIII. Удосконалення соціально-педагогічної діяльності закладу

Соціально-педагогічна модель діяльності закладу є визначальним чинником підвищення ефективності та якості системи роботи як єдиного закладу позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку в області.

Сучасна структура закладу передбачає діяльність двох відділів (гуманітарного та природничо-математичного), 12 наукових відділень (математики, економіки, фізики та астрономії, філософії та соціології, наук про Землю, історії, комп'ютерних та технічних наук, мовознавства, літературознавства, фольклористики

та мистецтвознавства, хімії та біології, екології та аграрних наук), 5 лабораторій та комп'ютерного класу.

Реалізація мети і завдань Програми щодо вдосконалення діяльності закладу сприяє систематизації освітнього процесу та наданню якісних освітніх послуг на двох рівнях:

1) на основному вихованці здобувають теоретичні знання відповідно до обраного напрямку гурткової діяльності, розвивають свої наукові інтереси та нахили, формують дослідницькі компетентності (опанування основами наукового дослідження, розвиток комунікативно-творчих умінь, навичок самоорганізації та самоконтролю, культури інтелектуально-творчої діяльності); беруть активну участь у практичних, наукових експедиціях, олімпіадах, виставках, конкурсах, зустрічах з науковими працівниками, винахідниками, діячами з різних галузей знань;

2) на вищому вихованці розвивають власний творчий потенціал, проводять дослідницьку, пошукову та експериментальну роботу з різних напрямів науки, техніки, мистецтва; беруть активну участь у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, конкурсах, програмах, проектах, турнірах тощо, презентують та публікують свої наукові доробки.

ІХ. Пріоритетні напрями діяльності закладу

1. Розвиток STEM-освіти. У наш час актуальними стають інтелектуальні послуги та креативна індустрія, автоматизація та роботизація всіх сфер життя. Основне вміння яке повинне бути у сучасної людини – вміння швидко та самостійно перекваліфіковуватися, освоювати нові спеціальності. І в цьому напрямку вирішальну роль відіграє STEM-освіта та оволодіння STEM-технологіями, що дозволить молоді втілювати свої наукові ідеї, креативні рішення, ідеї та творчу фантазію.

Розвиток інтелекту та креативності може бути забезпечений у процесі навчання на сучасному інноваційному обладнанні, з використанням різноманітних інноваційно-інформаційних технологій в рамках створення проєктів у закладі:

«Аерокосмічного центру з власною STEM-лабораторією;

«Технопарку»;

«Центру обробки візуальної інформації».

В рамках проєкту «Аерокосмічного центру РМАНУМ» передбачається проведення науково-практичних екскурсій для дітей та дорослих з елементами популяризації астрономії та STEM-освіти, профільних наукових шкіл дослідницько-експериментального напрямку для здобувачів освіти віком від 10 до 18 років; організація наукових конференцій, семінарів, практикумів для вчителів та викладачів природничих дисциплін.

Програма «Технопарк РМАНУМ» передбачає створення діючої платформи з технічними можливостями, які здатні забезпечити створення діючих зразків високотехнологічної продукції для використання в різних галузях господарства; створює умови для теоретичного та практичного навчання вихованців з

використанням сучасних STEM-технологій матеріального та віртуального виробництва.

«Центр обробки візуальної інформації» планується відкрити для створення сучасного актуального освітнього аудіо-, фото-, відеоконтенту з використанням різноманітних спецефектів, для наповнення освітнього інформаційного простору, в тому числі для популяризації STEM-освіти і для розміщення на сайті закладу, з метою популяризації такого виду діяльності.

Впровадження даних проєктів сприятиме:

оволодінню здобувачами освіти STEM-технологіями;

розвитку туризму, здійсненню інноваційної діяльності в галузі авіа- та ракетобудування, дослідження Космосу, створенню апаратно-програмних завершених STEM-рішень (з великим вмістом автоматизації та роботизації для використання в авіакосмічній та інших галузях);

створення вихованцями реальних продуктів виробництва із застосуванням STEM-технологій;

оволодіння здобувачами освіти медіаграмотністю, створення сучасного інноваційного аудіо-, фото-, відеоконтенту для використання в освітній діяльності;

популяризувати новітні підходи в освітній діяльності закладу.

2. Впровадження проєкту «Рівненська МАН онлайн», що надасть змогу учасникам освітнього процесу закладу, вихованцям з віддалених територіальних громад області ефективніше працювати над власними науковими дослідженнями, забезпечить зручний, оперативний доступ на вимогу через мережу.

Заклад підключено до платформи Google Workspace for Education, що дозволить з 2021-2022 навчального року більш якісно організувати освітній процес та використовувати при проведенні I та II етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України (далі – конкурс-захист).

3. Проєкт «Літні профільні школи». Успіх перших наукових досліджень вихованців залежить від можливості безпосередньо долучитися до світу науки, поекспериментувати в наукових лабораторіях, отримати консультації науковців. Для юних дослідників Рівненщини простором таких можливостей є літні профільні школи. Проєкт реалізується на засадах активного партнерства із закладами вищої освіти та науковими установами України.

Учасники літніх профільних шкіл мають можливість розвивати свої здібності, таланти, нахили з різних галузей наукової діяльності, проходять профорієнтаційну та психолого-педагогічну підготовку до навчання у вищих навчальних закладах.

Літні профільні школи проводяться з метою надання кваліфікованої навчальної, інформаційної та методичної допомоги обдарованим учням закладів освіти області, які здобули призові місця на II етапі конкурсу-захисту, організацію їх змістовного дозвілля та розширення наукового світогляду.

4. Внутрішній освітній аудит як чинник впливу на якість освітнього процесу в закладі. У закладі створено систему внутрішнього освітнього аудиту, яка забезпечить надходження релевантної інформації про освітній процес та його результати, необхідної для прийняття раціональних управлінських рішень, оскільки сучасний підхід до управління закладом передбачає відповідність системи управління вимогам сучасного менеджменту (раціональність, валідація освітніх процесів, об'єктивність тощо).

Відповідно до вимог сучасного освітнього менеджменту основними завданнями щодо вдосконалення системи управління закладом є вдосконалення її компонентів та етапів (діагностико-прогностичний, організаційний, програмно-проектувальний, контрольно-корегувальний, оцінювальний та підсумковий) з метою забезпечення ефективної діяльності, визначання перспектив подальшого розвитку закладу.

З метою здійснення даного аудиту планується щороку проводити анкетування учасників освітнього процесу, оцінювати управлінську діяльність, освітнє середовище, вивчати документацію, спостерігати за освітньою діяльністю в закладі. Детальний аналіз всіх напрямів діяльності закладу дозволить вчасно реагувати на вимогу часу, покаже, що варто модернізувати чи вдосконалити, аби заклад працював на високому рівні та надавав якісні освітні послуги здобувачам освіти. Таким чином, розвиток системи внутрішнього освітнього аудиту в закладі є суттєвим напрямом реформування галузі позашкільної освіти.

5. Оснащення матеріально-технічної бази закладу:

придбання 3D принтеру;

створення Музею науки;

паспортизація системи вентиляції приміщень РМАНУМ та витяжних шаф;

встановлення потужних вентиляторів для забезпечення ефективної вентиляції приміщень;

здійснення у 2022 році замірів опору ізоляції;

розширення матеріальної бази та оснащення приміщень (збільшення площі).

6. Організація міжнародного співробітництва. Сучасні вимоги щодо якості освіти, детерміновані інтеграційними процесами в європейському освітньому просторі, зумовлюють необхідність розширення роботи закладу щодо організації міжнародного співробітництва.

Основними формами міжнародного співробітництва закладу визначено участь у міжнародних науково-освітніх програмах і проєктах, що реалізуються відповідно до укладених міждержавних угод про співпрацю; організацію та проведення науково-практичних конференцій, семінарів-практикумів, виставок, інших методико-педагогічних заходів; обмін делегаціями; удосконалення системи інформаційного забезпечення.

Міжнародне співробітництво спрямовується на реалізацію декларацій, конвенцій, інших документів ООН, ЮНЕСКО, інших міжнародних організацій. Його здійснення передбачено як на державному і обласному рівнях, так і на рівні закладу.

Х. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення Програми – здійснюється на основі сучасної державної політики в галузі позашкільної освіти та основних напрямів діяльності закладу. Джерелами фінансування є видатки, виділені обласним бюджетом, а також залучені позабюджетні кошти, що не суперечать чинному законодавству України.

Матеріально-технічні ресурси та фінансові витрати визначаються реальними потребами реалізації конкретних завдань з урахуванням типового переліку навчального обладнання та доступності сучасних інформаційних технологій.

Ефективне використання фінансів і раціональний підхід до застосування матеріально-технічних ресурсів забезпечить інноваційний розвиток закладу.

XI. Очікувані результати:

підвищення рівня та якості позашкільної освіти та освітньої діяльності у закладі;

виявлення, відбір та підтримка обдарованої та талановитої молоді;

розвиток мережі гуртків дослідницько-експериментального напрямку;

максимальне охоплення позашкільною освітою дітей та учнівської молоді міста та області;

моделювання ефективної виховної системи, зорієнтованість на виховання здорової, інтелектуально та творчо розвинутої, духовно багатой особистості з активною громадянською позицією;

забезпечення умов для інноваційного розвитку закладу;

удосконалення змісту роботи щодо підвищення професійної компетентності педагогів, якості інформаційного, науково-методичного супроводу діяльності закладу;

поліпшення морального, матеріального стимулювання професійної діяльності педагогічних працівників закладу.